

بسمه تعالی

دستورالعمل مداخلات پیگیری کودکان پرخطر با استفاده از سامانه MCMC

برنامه های دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس در حوزه کودکان که از اولویت های مهم برنامه های بهداشتی کشور برای کاهش مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال و ارتقا سطح سلامت میباشد. و، لازم است تا همگام با تغییرات ساختاری و اجرایی در نظام سلامت و پیشرفت دانش فناوری اطلاعات، به عنوان یک مداخله موثر مشارکت بین بخشی و دسترسی بیشتر به داده های سلامت برای ارائه دهندگان خدمات بهداشتی ایجاد شود.

به این منظور اداره سلامت کودکان با هماهنگی و همکاری سازمان اورژانس کشور، دسترسی معاونت های بهداشتی دانشگاهها به سامانه مرکز هدایت و پایش داده های مراقبت های درمانی "MCMC" را فراهم آورده است تا از این طریق از داده های مربوط به کودکان بیمار بستری شده در بیمارستان ها برای پیگیری وضعیت و اصلاح فرآیندهای تشخیصی درمانی و بهداشتی در این کودکان استفاده شود.

برای استفاده از داده های این سامانه در تحلیل وضعیت و انجام مداخلات به هنگام، اجرای دستورالعمل زیر ضروری است.

در این فرآیند تاکید بر پیگیری فعال و مستمر کودکان پرخطر است .

کودک پرخطر : کودکان بیماری که در هنگام بستری دارای حداقل یکی از علایم یا تشخیص های پرخطر از جدول ۱ هستند. و در فرم ثبت با ایکون قرمز مشخص می شوند.

❖ ثبت اطلاعات کودک پرخطر :

۱. **مسئول ثبت اطلاعات :** مدیریت پرستاری در بیمارستان با در نظر گرفتن سطح دانش، توانمندی و حجم وظایف کارکنان و میزان بستری کودکان بدحال، مسئول ثبت اطلاعات در بخش های بستری کودکان را تعیین میکند.

۲. **فرم ثبت اطلاعات :** فرم ثبت علایم بیماری از زبانه "کودکان پر خطر" در سامانه MCMC قابل دسترسی است و برای هر کودکی که به بیمارستان مراجعه نموده یا ارجاع یا انتقال داده شده است و در تریاژ اولیه بیمار در اورژانس یا یکی از بخش های بیمارستان بستری شده است باید توسط مسئول مربوطه تکمیل شود.

۳. **ثبت مداخلات :** اقداماتی که در سیر درمان بیماری بر اساس دستور پزشک انجام شده است و با انجام آنها در علائم حیاتی، وضعیت بیمار و روند بیماری و پیش آگهی تغییر ایجاد خواهد شد. این اقدامات باید در پایان هر روز توسط مسئول مربوطه با مرور پرونده

بیمار در فرم ثبت اطلاعات کودک ثبت شود تا در پردازش مجدد سامانه تغییر در وضعیت قرمز به زرد یا سبز ایجاد شود.

۴. با مشاهده جزئیات در فرم ثبت اطلاعات، میزان های نرمال موارد جهت اطلاع و آموزش ثبت شده است و پزشکان نیز می توانند از گاید لاینهای مربوط به درمان بیماریهای اورژانس کودکان که در هر ارگان حیاتی آپلود شده جهت راهنمایی علمی استفاده کند

❖ پیگیری :

هر گونه اقدامی که در جهت بهبودی، کاهش مدت بستری و رفع مشکلات در مسیر یا ادامه درمان کودک در صورت نیاز انجام می شود این اقدامات باید بر اساس نوع و سطح مداخله در هر مرحله از درمان با همکاری کارشناس کودکان در حوزه درمان، کارشناس مرگ داخل بیمارستانی و کارشناسان بهداشت دانشگاه و شهرستان انجام شده ودر سامانه MCMC (فرم ثبت اطلاعات) ثبت شود.

جدول ۱: نشانه ها و علائم بالینی پر خطر در کودک/ شیرخوار بیمار

علائم بالینی کودک بیمار پرخطر (طبق فرم ثبت اطلاعات MCMC)
Gasping
Central cyanosis
Capillary Refilling < 2 s
Convulsion
Respiratory Rate > 70
Retraction
Nasal flaring
Grunting
Pulse oximetry < 90%
Foreign body
Severe dehydration
Burn level 2 & 3
Poisoning
Temperature < 35.5 < 38.5 شیرخواران زیر ۲ ماه
Wheezing
Stridor
Hb < 9
Head or abdomen trauma
History of disease

❖ شرح وظایف :

۱. کارشناس کودکان در معاونت درمان

- ✓ بر حسب شرایط، امکانات و جمعیت کودکان زیر ۵ سال دانشگاه/ دانشکده، لازم است تا با مشارکت و همکاری کارشناس ستادی مسئول برنامه کودکان در معاونت بهداشت، و کارشناس ستادی مرگ داخل بیمارستانی در هر یک از بیمارستان های تحت پوشش برای ثبت اطلاعات در سامانه برنامه ریزی کرده و برحسب اجرای برنامه نظارت کند.
- ✓ طراحی مداخلات پیشگیرانه بر اساس تحلیل داده های سامانه و پیگیری های انجام شده و ارسال نتایج آن به ستاد(با مشارکت و همکاری کارشناس ستادی مسئول برنامه کودکان در معاونت بهداشت، و کارشناس ستادی مرگ داخل بیمارستانی)
- ✓ پایش برنامه و تهیه گزارشات لازم در جهت ارتقا برنامه برای ارسال به ستاد وزارت بهداشت(با مشارکت و همکاری کارشناس ستادی مسئول برنامه کودکان در معاونت بهداشت، و کارشناس ستادی مرگ داخل بیمارستانی)

۲. مسئول ثبت اطلاعات در فرم کودک پرخطر

- ✓ تکمیل فرم ثبت اطلاعات کودکان بیمار در بدو بستری
- ✓ ویرایش روزانه فرم هایی که در سامانه به عنوان پرخطر ثبت شده است بر اساس اطلاعات موجود در پرونده (تا زمان ترخیص بیمار)
- ✓ ثبت روزانه تغییرات در علایم بیماری و نتایج اقدامات انجام شده برای کودک پرخطر تا زمان تغییر وضعیت کودک بیمار به زرد یا سبز
- ✓ هماهنگی و همکاری با کارشناس مرگ داخل بیمارستان برای انجام پیگیری های ضروری در طول مدت بستری

۳. کارشناس مرگ کودک داخل بیمارستان

- ✓ کنترل تعداد موارد ثبت شده به عنوان کودک پر خطر از طریق بررسی تعداد موارد بستری
- ✓ انجام موارد ضروری نیازمند پیگیری داخل بیمارستان :
 - عدم انجام ویزیت پزشک متخصص کودکان
 - لزوم ویزیت بیمار توسط یک یا چند تخصص / فوق تخصص
 - لزوم اعزام یا انتقال بیمار به مراکز تخصصی تر داخل یا خارج استان
 - عدم انجام اقدامات تشخیصی و درمانی تجویز شده
 - بستری های بیش از ۵ روز
 - موارد ترخیص قبل از بهبودی ، ترخیص با رضایت شخصی

▪ هر گونه اختلالی که در روند درمان بیمار یا طولانی شدن زمان بستری بیمار پیش آمده است

✓ انجام اقدامات مداخله ای و ثبت در نظام مراقبت مرگ در صورت وقوع مرگ و طرح در کمیته بررسی

مرگ کودکان ۱ تا ۵۹ ماهه

✓ هماهنگی و همکاری با کارشناس مسئول MCMC در معاونت بهداشت ستاد استان/ شهرستان در

پیگیری موارد ضروری قبل و بعد از ترخیص